

ÇED YÖNETMELİĞİNİN YÜRÜTMESİ DURDURULAN MADDELERİ HAKKINDA DUYURU

Bilindiği üzere 29/07/2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin bazı maddelerinin iptali ve yürütmesinin durdurulması için davalar açılmış olup, açılan davalar sonucunda Danıştay 6.Dairesi Başkanlığı tarafından yapılan değerlendirme sonucunda bazı maddelerin yürütmesi durdurulması yönünde kararlar verilmiştir.

Bu nedenle, gerek Mahkeme Kararı'nın yerine getirilmesi gerekse ÇED Yönetmeliği uygulamalarında Bakanlığımızca/İlgili İl Müdürlüklerimizce yürütülen iş ve işlemlerin aksamaması için yürütmesi durdurulan maddeler/ifadeler gözönünde bulundularak düzenleme yapılmıştır. Yapılan düzenleme hakkında Taşra Teşkilatlarımız 10.08.2023 tarih ve E-38496763-220.99-7103347 sayılı yazımız ile bilgilendirilmiştir.

Bahse konu yazımızda da yer aldığı üzere, Danıştay 6.Dairesi Başkanlığı tarafından verilen yürütmenin durdurulması kararları doğrultusunda 29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin;

- 4. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde yer alan "veya" ibaresi yönünden yürütmeyi durdurma kararı verildiğinden, Bakanlığımızca madde hakkında yeni bir düzenleme yapılmaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar "askıda ilan" tanımının Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği'nde yer aldığı "Askıda ilan: Gerçekleştirilmesi planlanan projenin ÇED süreci hakkında, projeden etkilenecek veya etkilenmesi muhtemel halkın yaşadığı yer/yerlerde, il müdürlüğü, kaymakamlık ve muhtarlık binasında bulunan askı ilan yerlerinde yapılan yazılı duyuruyu," şeklinde uygulanması,

-4. maddesinin 1. fıkrasının (ff) bendinde yer alan Proje İlerleme Raporu tanımında mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliğinde yer alan "işletme sonrası" ifadesine yer verilmemesine yönelik düzenlemenin yürütmesinin durdurulması nedeniyle, Bakanlığımızca madde hakkında yeni bir düzenleme yapılmaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar söz konusu tanımın Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği'nde yer aldığı "Proje İlerleme Raporu: ÇED Olumlu Kararı alındıktan sonra, komisyonca belirlenen periyotlarda yatırımın başlangıç, inşaat ve işletme sonrasına ilişkin kaydedilen gelişmeleri içeren raporu," şeklinde uygulanması,

-8. maddesinin 3. fıkrasında yer alan "ÇED süreci içerisinde gerek görülmesi halinde komisyona üye eklenebilir veya çıkarılabilir." bendi "veya çıkarılabilir" ibaresi nedeniyle yürütmesi durdurulduğundan, söz konusu madde hakkında Bakanlığımızca yeni bir düzenleme yapılmaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği'nde yer aldığı "ÇED süreci içerisinde gerek görülmesi halinde komisyona üye eklenebilir." şeklinde uygulanması,

-8. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "Proje ile ilgili olarak başvurunun yapıldığı, ÇED sürecinin başladığı, ÇED başvuru dosyasının halkın görüşüne açıldığı ve ÇED süreci tamamlanana kadar projeye ilişkin görüş ve önerilerin il müdürlüğüne veya Bakanlığa verilebileceğine dair duyuru, Bakanlık ve il müdürlüğü internet sayfasında ilan edilir. Ayrıca askıda ilan, anons ve benzeri şekilde de halka duyurulabilir." bendinin sonunda yer alan "duyurulabilir" ifadesi yönünden yürütmesi durdurulduğundan, Bakanlığımızca madde hakkında yeni bir düzenleme yapılmaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği'nde yer alan "Proje ile ilgili olarak başvurunun yapıldığını, ÇED sürecinin başladığını, ÇED Başvuru Dosyasının halkın görüşüne açıldığını ve ÇED süreci tamamlanana kadar projeye ilişkin görüş ve önerilerin Valiliğe veya Bakanlığa verilebileceği Bakanlık ve Valilik tarafından anons, askıda ilan, internet vb. şekilde halka duyurulur. şeklinde uygulanması,

-Ek-1 Listesinin 25. Maddesi'nde yer alan "kırma, eleme, yıkama ve cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesislere yönelik projeler" hükmüne konu bendinin eksik düzenleme nedeniyle yürütmesinin durdurulması kararı verildiğinden, Bakanlığımızca yeni bir düzenleme yapılmaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği'nde yer alanı şekilde uygulanması, bu kapsamda;

"400.000 ton/yıl ve üzeri kırma, eleme, yıkama ve cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesisler." için hazırlanacak ÇED Başvuru Dosyası ile Bakanlığımıza başvuru yapılması,

"Kırma, eleme, yıkama ve cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesisler, (Ek-1 listesinde yer almayanlar)" için de hazırlanacak Proje Tanıtım Dosyası ile ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine başvuru yapılması gerektiği,

- ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesi'nin 1.Maddesi'nin Bakanlığımızca yeni bir düzenleme yapılmaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği'nde yer alan "50-500 ton/gün taş kömürü ve bitümlü maddelerin gazlaştırılması ve sıvılaştırılması projeleri," şeklinde uygulanması,

-ÇED Yönetmeliği **Ek-2 listesinin 39. maddesinde** yer alan “*Jeotermal kaynağın aranması ve/veya çıkartılması,*” maddesine yürütmenin durdurulması kararı verildiğinden Bakanlığımızca yeni bir düzenleme yapıncaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği’nde yer aldığı;

ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesi 42.Maddesi’nde yer alan “Jeotermal enerji santralleri,” hükmünün “*Jeotermal kaynağın çıkartılması ve kullanılması, (Isıl kapasitesi 20 MWe ve üzeri)*” şeklinde uygulanması,

ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesi 39.Maddesi’nde yer alan “*Jeotermal kaynağın aranması ve/veya çıkartılması*” hükmünün “*Jeotermal kaynağın çıkartılması ve kullanılması, (Isıl gücü 5 MWe ve üzeri)*” şeklinde uygulanması,

-ÇED Yönetmeliği **Ek-2 listesinin; 42. maddesinde yer alan** “*Göl hacmi 1 milyon m³ ve üzeri olan baraj veya göletler (rekreasyon amaçlı yapılanlar hariç)*” hükmüne “*rekreasyon amaçlı yapılanlar hariç*” ibaresi yönünden yürütmesinin durdurulmasına kararı verildiğinden Bakanlığımızca yeni bir düzenleme yapıncaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği’nde yer aldığı;

“*Göl hacmi 5 milyon m³ ve üzeri olan baraj ve göletler,*” şeklinde uygulanması,

-ÇED Yönetmeliği **Ek-2 listesinin 43. Maddesi’nde** yer alan “*Yeraltı suyu çıkarma veya suyu yeraltında depolama projeleri*” hükmüne yürütmenin durdurulması kararı verildiğinden, Bakanlığımızca yeni bir düzenleme yapıncaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar, Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği’nde yer aldığı;

“*300.000m³/yıl ve üzerinde, yeraltından su çıkarma veya suyu yeraltında depolama projeleri,*” şekliyle uygulanması,

-ÇED Yönetmeliği **Ek-2 Listesi 45.Maddesi (b)** bendinde yer alan “*10.000 m³/yıl ve üzeri kapasiteli blok mermer ve dekoratif taşların kesme, işleme ve sayalama tesisleri,*” maddesine yürütmenin durdurulması kararı verildiğinden, Bakanlığımızca yeni bir düzenleme yapıncaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar, Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği’nde yer aldığı;

“*Yıllık 5.000 m³ ve/veya 250.000 m² ve üzeri kapasiteli mermer ve dekoratif taşların kesme, işleme ve sayalama tesisleri*” şekliyle uygulanması,

-**Ek-2 Listesi’nin 45. maddesinin (d) bendinde yer alan** “*Maden arama projeleri (Sismik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, Jeolojik haritalama, jeofizik etüt, karot, kırıntı ve numune alma vb. yöntemlerle yapılan aramalar hariç)*” maddesinin “*karot, kırıntı ve numune alma*” ibaresi için yürütmenin durdurulması kararı verildiğinden, Bakanlığımızca yeni bir düzenleme yapıncaya veya Mahkeme tarafından yeni bir karar verilmeye kadar Mülga 2014 tarihli ÇED Yönetmeliği’nde yer aldığı;

“*Maden arama projeleri (Sismik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, Jeolojik haritalama, jeofizik etüt vb. yöntemlerle yapılan aramalar hariç)*” şekliyle uygulanması gerekmektedir.

Yürütmesi durdurulan maddeler kapsamında olmakla birlikte, **10.08.2023 tarih ve E-38496763-220.99-7103347** sayılı yazımızın tarihinden önce başvurusu yapılmış olan (Ek-1, Ek-2, görüş talebi) projelerin iş ve işlemleri mevcut haliyle devam ettirilecektir.

İlgililere duyurulur.